

N. P. GORBUNOV

VLADIMIR ILJITS TYÖSSÄ

Minulla, nuorella kommunistilla, oli suuri onni työkennellä vallankumousvuosina välittömästi Vladimir Iljitšin johdolla: vuosina 1917—1918 Kansankomissaarien Neuvoston sihteerinä ja vuoden 1920 lopusta Kansankomissaarien Neuvoston asioidenhoitajana. Täyttäessäni Vladimir Iljitšin antamia kymmeniä juoksevia tehtäviä sain mahdollisuuden päivästä päivään seurata läheltä hänen työtään.

Vladimir Iljitšin monipuolisen nerokkaan älyn eräänä kaikkein ihmeellisimpänä ominaispiirteenä oli taito seurata tarkkaavaisesti, poistumatta edes työhuoneesta, elämän sykintää ei vain Venäjällä, vaan myös koko maailmassa. Hän osasi oikein ja virheettömästi huomata ja määritellä pienimmätkin muutokset luokkavoimien suhteissa sellaisten ilmiöiden mukaan, joita toisen silmä ei edes huomannut. Hän saavutti sen suunnattoman laajoilla yhteyksillään järjestöihin ja eri henkilöihin. Hän osasi tavallisten kysymysten avulla tarkastaa keskustelukumppaninsa esittämien tietojen pätevyden, osasi kriittisesti eritellä ne, osasi nopeasti syventyä asian ytimeen, osasi asettaa etutilalle sellaiset tarvittavat tosiasiat, jotka joskus ensisilmäykseltä näyttivät vähäpätöisiltä ja vähämerkityksellisiltä; näiden tosiasioiden perusteella hän rakensi nerokkaat yhteenvetonsa ja ennakkonäkemyksensä. Vladimir Iljitšin kysymykset panivat joskus umpikujaan hyvin valveutuneitakin keskustelukumppaneita. Toverit sanoivat usein, että keskusteltuaan Vladimir Iljitšin kanssa he alkoivat selvästi käsittää sen, mikä oli ollut heille siihen asti epäselvää. Usein tapahtui niinkin, että ne toverit, jotka pitivät itseään kyseisen alan erikoistuntijoina, huomasivat Vladimir Iljitšin kanssa käydyn keskustelun jälkeen, etteivät he tosiasiassa tunteneetkaan alaansa. Kaikki Vladimir Iljitšin kanssa keskustelleet saivat jotain uutta ja arvokasta, heille avautuivat

uudet laajat näköalat, he saivat työssään varmuuden ja vankan perustan.

Tällaisten keskustelujen avulla, vain hänelle ominaisen herkän tajuamisen avulla Vladimir Iljitš kokosi joukkojen kollektiivisen ajatuksen ja kokemuksen, muokkasi ne ihmeellisissä aivoissaan ja muotoili suurimerkitykselliseksi tunnuksiksi, jotka valokeilojen tavoin viitoittivat tietä vallankumoukselle.

Vladimir Iljitš oli työssä äärimmäisen vaativainen, hän pyrki ihmeteltävän sitkeästi viemään loppuun asti vähäisimmätkin asiat, tarkasti kymmeniä kertoja toimeenpanoa, soitti itse puhelimitse tarkastaaksen esimerkiksi, oliko hänen lähettämänsä kirje toimitettu perille; Iljitš oli armoton huomattessaan epätäsmällisyyttä tai huolimattomuutta, paljasti syylliset, oli valmis vaikka tuhat kertaa huomauttamaan holtittomuudesta, taitamattomuudesta työssä, epäjärjestyksestä ja kulttuurin puutteesta. Mutta Vladimir Iljitš osasi pukea kaiken tämän sellaiseen muotoon, ettei kukaan eikä koskaan tuntenut mielipahaa, ei silloinkaan, kun Vladimir Iljitš uhkaili rangaistuksilla, jopa vangitsemisellakin.

Lenin hoiti tärkeitä poliittisia asioita, jotka usein olivat yleismaailmallisia kysymyksiä. Hän ei kuitenkaan jättänyt syrjään juoksevia asioita, hänen puoleensa sai aina kääntyä ja hän selvitti nopeasti satoja ja tuhansia verrattain vähäisiä kysymyksiä. Se piti häntä aina kaikkien tapahtumien ja asioiden tasolla. Vladimir Iljitš kiinnitti joskus enemmän huomiota jonkun pienen, käytännön kysymystä koskevan asian loppuunviemiseen kuin kymmeneen sellaiseen „periaatteelliseen” päätökseen, jotka hyväksytyinä jäivät paperille.

Tässä eräitä esimerkkejä niistä tehtävistä, joita Vladimir Iljitš antoi meille joka päivä kymmeniä. Esimerkit ovat tammi- ja helmikuulta 1921; sanamuoto on säilytetty melko tarkkaan:

— On ryhdyttävä kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin, että Gorkin ja Sijanovon kylien talonpoikien pyyntö auttaa heitä sähkövalaistuksen järjestämisessä tulisi täytetyksi mahdollisimman lyhyessä ajassa.

— On tartuttava Gidrotorfin¹ asioihin ja saatava ne liik-kumaan eteenpäin, koska siellä työskentelevät specialistit eivät ole vielä tähän saakka oppineet sopeutumaan neuvostotyön oloihin ja ovat kovin saamattomia. Tehtävä on erikoisen tärkeä.

— On valvottava ja vaadittava, että Moskova saataisiin vapautetuksi keskustelijien sekä Moskovan elimien työlle vähemmän välttämättömistä liioista virastoista. On supistettava paisutetut ja laajalti levinneet virastohallinnot. Kaikki mikä suinkin

¹ Гидроторф — polttoturpeenhankintalaitos. — Suom.

voidaan on siirrettävä pois Moskovasta tai sijoitettava pienemmälle pinta-alalle. On syvennyttävä Moskovon tilanahtautta väljentävän komission työhön ja ryhdyttävä toimenpiteisiin, että tässä komissiossa olisi yksinomaan tarmokkaita ihmisiä ja lisäksi pari vanhaa Moskovon asukasta, jotka tuntevat hyvin Moskovon talot. On päästävä siihen, että Moskova olisi sinne saapuvien vieraiden vastaanotossa esimerkkinä koko Venäjälle.

— On aloitettava valmistelutyöt asiaintuntijain neuvoston järjestämiseksi Työ- ja Puolustusneuvoston yhteyteen. On valittava ensi kädessä ryhmä sellaisia insinöörejä ja agronomeja, jotka ovat ehdottoman tunnollisia ja alaansa hyvin perehtyneitä, sellaisia huomattuja erikoisalantuntijoita, joilla on laaja sivistys sekä valtiomiehen näkökanta ja jotka kykenevät työskentelemään tuloksellisesti neuvosto-oloissa.

— On voimistettava Oikeusasiain kansankomissariaatin lakiehdotusten osaston työtä, jotta Kansankomissaarien Neuvosto saisi kaikki dekreetit ja päätökset paremmin muotoiltuina ja ennakolta hyväksytyinä, ettei niitä tarvitsisi vahvistaa hätköiden.

— On propagoitava sitä, että Työläis-talonpoikaiseen inspektion kuuluisi enemmän työläisiä; se on ainoa keino tarkoituserän saavuttamiseksi nopeasti; on käytävä taistelua virkavaltaisuutta vastaan. On saatava aikaan kiinteä yhteys kansankomissariaatteihin ja käytettävä työssä hyväksi niiden henkilökuntaa. Ensi vuorossa on tutustuttava Sisäasiain kansankomissariaatin ja Työläis-talonpoikaisen inspektion henkilökuntaan ja opittava käyttämään sitä hyväksi.

— Erikoisesti on seurattava ja autettava kehittämään radioja lennätinyhteyttä.

— On otettava selville, miksi Naftahallinnon kollegio antoi työläisille 8 arssinaa kangasta myönnetyn 30 arssinan asemesta.

— On tilattava Amerikasta, Saksasta ja Englannista taylorjärjestelmää sekä työn tieteellistä järjestelyä valaisevaa kirjallisuutta. Syvennyttävä tähän kysymykseen.

— On saatava aikaan, että „AMO” tehdas annetaan kokonaan amerikkalaiselle työläisryhmälle (Tšizov, Gladun) autonomien mallikelpoisen tuotannon järjestämiseksi siellä.

— On saatava selville kysymys tuulen voimalla toimivien voimakoneiden käyttämisestä maaseudun valaisemiseksi.

Olen esittänyt tämän erilaisten tehtävien luettelon tahallani näyttääkseni, kuinka laajaa ja monipuolista oli Vladimir Iljitšin suorittama jokapäiväinen työ. On otettava huomioon, että saimme satoja ja tuhansia tällaisia tehtäviä.

Valtavan määrän merkitykseltään paljon tärkeämpiä tehtäviä Vladimir Iljitš antoi välittömästi vastuunalaisille tovereille.

Lopuksi haluan esittää erään mielenkiintoisen asiakirjan toukokuun 23 päivältä 1918, joka luonnehtii Vladimir Iljitšin ihmeteltävää vaatimattomuutta. Rahan arvon alentumisen vuoksi korotettiin Vladimir Iljitšin palkka maaliskuun 1 päivästä 1918 500 ruplasta 800 ruplaan ilman hänen lupaansa. Vastaukseksi tähän hän lähetti minulle seuraavansisältöisen virallisen asia-paperin:

„Kansankomissaarien Neuvoston sihteerille Nikolai Petrovitš Gorbunoville

Koska Te olette jättänyt täyttämättä tiukan vaatimukseni osoittaa, millä perusteella minun kuukausipalkkani on maaliskuun 1 päivästä 1918 korotettu 500 ruplasta 800 ruplaan ja koska tämä ilmeisen laitton palkankorotus, jonka Te olette tehnyt omavaltaisesti Neuvoston Asioidenhoitajan V. D. Bontš-Brujevitšin suostumuksella, rikkoo suoranaisesti Kansankomissaarien Neuvoston dekreettiä marraskuun 23 päivältä 1917, annan Teille ankaran muistutuksen.

KKN:n Puheenjohtaja V. Uljanov (Lenin)”.

On sanottava, että muutamaa päivää ennen tätä tapausta Vladimir Iljitš oli antanut tehtäväkseni ryhtyä toimenpiteisiin palkan korottamiseksi eri kansankomissariaateissa, mm. Finanssiasian kansankomissariaatissa toveri Gukovskille 2.000 ruplaan.

Vaatimattomuus oli yleensä Vladimir Iljitšin eräs perusominaisuuksista.

